

صورتک‌ها /

نوشته‌ی فومیکو انچی /
ترجمه‌ی فردین توسلیان /

اودیسه ۲

نشر هیروند

مراکز فروش /

بخش هیرمند / میدان پونک / مجتمع تجاری بوستان / واحد ۷۲۳

تلفن / ۴۴۴۱۴۰۰۵

/ www.hirmandpublication.com

شهر کتاب بوستان / میدان پونک / مجتمع تجاری بوستان / دور رینگ مرکزی

تلفن / ۴۴۴۹۸۳۴

/ www.bbookcity.com

سرشناسه / انچی، فومیکو، ۱۹۰۵-۱۹۰۶ / Enchi, Fuminko / عنوان و نام پدیدآور / صورتک‌ها / نویسنده / فومیکو انچی / برگردان / انگلیسی / جولیت وینترز کارپنتر / ترجمه / فردین توسلیان / مشخصات نشر / تهران / هیرمند، ۱۳۹۸ / مشخصات فهرست / ۱۳۰ ص / شابک / ۹۷۸-۹۶۴-۴۰۸-۷۲۰-۲ / وضعیت فهرست نویسی / فیبا / یادداشت / ۵ / حاضر از من انگلیسی اثر با عنوان "Masks, ۱۹۸۳" به فارسی برگردان شده است / یادداشت / عنوان اصلی / Onnamer / موضوع / داستان‌های ژاپنی -- قرن ۲۰ / موضوع / ۲۰th century -- Japanese fiction / شناسه افزوده / کارپنتر، جولیت وینترز، مترجم / شناسه افزوده / Carpenter, Juliet Winters / شناسه افزوده / توسلیان، فردین، ۱۳۶۵-، مترجم / رده‌بندی کنگره / PL ۸۲۳ / رده بندی دیویی / ۸۹ / ۶۳۵ / شماره کتابشناسی ملی / ۵۹۷۷۴۶۶

عنوان و پدیدآور / صورتک‌ها / فومیکو انچی

برگردان به انگلیسی / جولیت وینترز کارپنتر

مترجم / فردین توسلیان

ویراستار / الهام زمانیان

نوبت چاپ / اول / ۱۳۹۹

شمارگان / ۱۰۰۰ نسخه

قیمت / ۲۵۵۰۰ تومان

شابک / ۹۷۸-۹۶۴-۴۰۸-۷۲۰-۲

صفحه‌آرایی / نشر هیرمند

طراحی جلد / هیرمند استودیو / محمد خاکپور / @hirmandstudio

چاپ و صحافی / چاپ هیرمند

همه‌ی حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است. ©

مقدمه‌ی مترجم

فومیکو یونسدا (۱۹۸۶-۱۹۰۵) با نام هنری فومیکو انچی یکی از مطرح‌ترین نویسندگان ژاپن است. پدرش، کازوتوشی یوندا از ادیبان برجسته‌ی دوره‌ی میجی^۱ بود و عمش را برادر پژوهش درباره‌ی آثار کلاسیک ژاپن گذاشت. انچی رنجور از بیماری و ضعفی مادر را به مدرسه نرفت و در خانه، تحت نظر معلمان خصوصی سواد آموخت. ادیبان بزرگش از همان کودکی او را با آثار کلاسیک ژاپنی، مثل قصه‌ی گنجی^۲ و قصه‌های ایسه^۳ آشنا کرد. او فعالیت ادبی‌اش را با نوشتن نمایشنامه‌های تک‌پرده‌ای آغاز کرد و عمده‌ی شهرتش در نگارش رمان در دوران پس از جنگ جهانی دوم به دست آمد. مهم‌ترین ویژگی آثار انچی ترکیب واقع‌گرایی و رازآلودگی است. وی علاوه بر نوشتن داستان‌های متخیل، بازنویسی مدرن قصه‌ی گنجی را نیز در کارنامه‌اش دارد.

رمان صورتک‌ها اولین بار در سال ۱۹۵۸ منتشر شد. از زمان در وهله‌ی اول نمایانگر تسلط نویسنده بر ادبیات کلاسیک و هنرهای نمایشی ژاپن است. دو عنصر تأثیرگذار بر روایت رازآلود صورتک‌ها از جهان سنت‌ها به عالم مدرن، گذشته‌اند؛ تئاتر نو^۴ و قصه‌ی گنجی.

۱. Meiji؛ دوره‌ی چهل و پنج‌ساله از تاریخ ژاپن (۱۸۶۸-۱۹۱۲) که امپراتور میجی قدرت را در دست داشت. م.
۲. The Tale of Genji؛ یکی از متون کلاسیک مشهور ادبیات ژاپن، نوشته‌ی شییبیکو موراساکی. این کتاب در قرن ۱۱ میلادی نوشته شده و به باور برخی، اولین رمان تاریخ است. قصه‌ی گنجی سرگذشت همکارو گنجی از شاهزادگان دوران هیان است. م.
۳. Tales of Ise؛ یکی دیگر از شاهکارهای ادبیات کلاسیک ژاپن. م.

تئاتر نو یکی از مهم‌ترین شاخه‌های نمایش سنتی ژاپن است که آغاز اجراهایش به قرن چهاردهم میلادی بازمی‌گردد. این سبک نمایشی مانند بخش بزرگی از فرهنگ ژاپن، وام‌دار نمایش چین است و با عناصری چون رقص، آواز، لباس‌های مخصوص و موسیقی عجین شده است. یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های این تئاتر «صورتک» است. از آنجا که تمام بازیگران نمایش‌های سنتی مردان بودند، ابتکاری چون صورتک در این سبک ایجاد شد تا تمرکز بازیگر بر حرکات و صدا باشد. پیش از چهارصد صورتک در شصت گروه مختلف در تئاتر نو شناسایی شده است. این صورتک‌ها با تراشیدن تنه‌ی درختان سرو پاکوتاه و رنگ‌آمیزی ویژه ساخته می‌شوند و هر کدام اسم و رسم مشخصی داشتند. بازیگران صورتک‌ها را بر چهره می‌کشیدند و با توجه به نمایشنامه و موقعیت داستان، آن‌ها را تغییر می‌دادند تا حس و حال رستی را به تماشاچی منتقل کنند. تمام نمایشنامه‌های نو به دست بازیگران زن و مردان آن سبک نوشته شده و شامل موضوعاتی چون ایزدها و ایزدبانوها، شیاطین، داستان‌های عاشقانه است. بیشتر این نمایشنامه‌ها اقتباسی از آثار کلاسیک ادبیات ژاپن با حکایت‌ها و افسانه‌های چینی و ژاپنی است. یکی از مهم‌ترین این منابع سریال قصه‌ی گنجی است؛ قصه‌ای که سایه‌ی سنگینش در جای‌جای رمان صورتک‌ها نیز احساس می‌شود.

قصه‌ی گنجی یکی از مطرح‌ترین داستان‌های کلاسیک ادبیات ژاپن است که برخی از پژوهشگران آن را اولین رمان جهان می‌دانند. نندیمه‌ای به نام مورا ساکی شیکیو^۱ این قصه را در قرن یازدهم میلادی در پاره‌ها و چهار فصل نوشته است؛ روایت زندگی شاهزاده‌ای به نام گنجی و روابطش با خانواده، دولت‌مردان، زنان و نجیب‌زادگان. داستان از نوجوانی گنجی آغاز می‌شود و تا مرگش ادامه می‌دهد و کمی هم به سرنوشت فرزندان و شخصیت‌های فرعی می‌پردازد. این قصه منبع الهامی مهم برای هنرهایی چون نقاشی، حکاکی، خوش‌نویسی، شعر و نمایش در ژاپن بوده است. بسیاری از آثار هنری کلاسیک اشاره‌هایی به بخش‌هایی از آن

۱ Murasaki Shikibu

دارند. یکی از معروف‌ترین نمایشنامه‌های نو بانو آئویی^۱ است. آئویی نام یکی از زنان گنجی است که گرفتار روح یکی از معشوقه‌های شوهرش می‌شود و سرانجام، در بستر بیماری جان می‌دهد. بسیاری از ادیبان و پژوهشگران ژاپنی قصه‌ی گنجی را به زبان ژاپنی مدرن بازنویسی کرده‌اند تا برای مخاطبان عصر جدید نیز قابل فهم باشد؛ فومیکو انچی یکی از آنهاست.

هر فصل از رمان صورتک‌ها با نام یکی از صورتک‌های مشهور نو آغاز می‌شود و روایت را با اشاره‌هایی به قصه‌ی گنجی پیش می‌برد. استفاده از عناصر ادبیات کلاسیک، در روایت مدرن، ویژگی بیشتر نویسندگان متعهد ژاپنی است. آنها پس از آشنایی با روش نوین، به برجسته‌ی غربی و مطالعه‌ی آثار مهم آنها، مثل همیشه سبک‌های تازه را در ادبیات غربی غنی خود جای می‌دادند و دنیایی منحصر به فرد خلق می‌کردند. فومیکو انچی علاوه بر این‌ها، عنصر زنانگی را نیز به اثرش می‌افزاید تا اتفاقی تازه را در ادبیات ژاپنی رقم بزند.

فردین توسلیان - آذر ۹۸